باسمه تعالی

سؤالات آزمون شبه نهایی درس : فلسفه ۲	**نام و نام خانوادگی :**	**ساعت شروع : ۸ صبح**	**مدت امتحان : ۷۰ دقیقه**
رشته : ادبیات و علوم انسانی – علوم و معارف اسلامی		**تاریخ: ۱/۲۶ /۰ ۱۴۰۲**	**تعداد صفحه: ۲ صفحه**
دانش آموزان پایه دوازدهم درنوبت فروردین ماه سال ۱۴۰۲		**اداره کل آموزش و پرورش استان قزوین**	

ردیف	سؤالات	نمره
۱	درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید . الف) حمل«حیوان ناطق» بر« انسان» نیازمند دلیل است . ب) رابطه مفاهیم « مربع چهار ضلع دارد»و« عدد هشت فرد است» با وجود، به ترتیب « واجب الوجود» و « ممتنع الوجود» است. ج) با آمدن علت ، وجود معلول حتمی و ضروری است و موجود می شود . د) موجودات عقلانی یعنی موجوداتی که تنها از عقل و استدلال مفهومی برای شناخت استفاده می کنند. ه) حکیمان قدیم ایران عقل را فقط به عنوان یک وجود برتر و متعالی قبول داشتند. و) « حیات عقلی » زمانی شکل می گیرد که مردم یک جامعه به عقل و تفکر توجه کنند.	۱/۵
۲	جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید . الف) اصل ---------- پایه برهان وجوب و امکان ابن سینا قرار گرفت . ب) رابطه وجود بخشی میان علت و معلول را ---------- می گویند . ج) در دوره اول حاکمیت کلیسا ---------- را عامل تضعیف ایمان و امری شیطانی می دانستند . د) از نظر فارابی و ابن سینا اولین مخلوق خدا ---------- است که موجودی کاملا روحانی و غیر عادی است . ه) شیخ اشراق مبدا جهان و خالق هستی را نور محض می داند و اورا ---------- می نامد .	۱/۲۵
۳	گزینه صحیح را انتخاب کنید . ۱.وقتی کودکی می پرسد " آن " چیست یعنی : الف) به وجود یا هستی آن شی پی برده است ب) به ماهیت یا چیستی آن شی پی برده است ۲. از نظم در پدیده های جهان چه می فهمیم ؟ الف) وجوب علیّ و معلولی ب) سنخیت میان علت و معلول ۳.کدام فیلسوف وجود خدا را از طریق اخلاق و وظایف اخلاقی اثبات کرد ؟ الف) کانت ب) هیوم ۴. ویزگی اصلی حکمت مشاء په بود و از په کسی الگو گرفت ؟ الف) استدلال _ افلاطون ب) استدلال _ ارسطو ۵. مرحله ای از رشد عقل که مفاهیم و قضایای بدیهی را درک می کند . الف) عقل بالقوه ب) عقل بالملکه	۱/۲۵
٤	بر اساس تفکر فارابی به سوالات زیر پاسخ دهید . الف)تعریف مدینه فاضله : ب) هدف مدینه جاهله :	۱/۵
۵	از نظر ملاصدرا وجود دو گونه است، نام ببرید .	۰/۵

ادامه سوالات در صفحه دوم

www-kanoon-ir

باسمه تعالی

سؤالات آزمون شبه نهایی درس : فلسفه ۲	**نام و نام خانوادگی :**	**ساعت شروع : ۸ صبح**	**مدت امتحان : ۷۰ دقیقه**
رشته : ادبیات و علوم انسانی – علوم و معارف اسلامی		**تاریخ: ۱/۲٦ /۰ ۱٤۰۲**	**تعداد صفحه: ۲ صفحه**
دانش آموزان پایه دوازدهم درنوبت فروردین ماه سال ۱٤۰۲		**اداره کل آموزش و پرورش استان قزوین**	

ردیف	سؤالات	نمره
٦	در دوره رنسانس اختلاف درباره کار آمدی عقل و فیلسوفان اروپا را به چند دسته تقسیم کرد ؟ نام ببرید	۰/۵
۷	مرحله ای از رشد عقل که در آن عقل شکوفا شده و به فعلیت رسیده است چه نام دارد ؟	۰/۵
۸	دو فیلسوف حکمت مشاء را نام ببرید .	۰/۵
۹	کدام کتاب ابن سینا فلسفه او را به شکل مختصر بیان می کند و به بیشتر زبان های دنیا ترجمه شده است ؟	۰/۵
۱۰	پایه گذار مکتب فلسفی اشراق په کسی بود ؟	۰/۵
۱۱	با ذکر یک مثال رابطه امکانی را توضیح دهید .	۱/۵
۱۲	انعکاس ذهنی یا تداعی چیست و چه کسی آن را مطرح کرد ؟	۱/۵
۱۳	اتفاق به معنای نداشتن هدف و غایت را توضیح دهید .	۱
۱٤	برهان درجات کمال ارسطو را توضیح دهید .	۱
۱۵	استدلال فارابی برای اثبات وجود خدا را بیان کنید .	۱/۵
۱٦	کاربرد عقل نزد فیلسوفان یونان باستان چه بود ؟	۱
۱۷	عقل بالمستفاد را با ذکر مثال توضیح دهید .	۱/۵
۱۸	از نظر سهروردی جویندگان معرفت چند دسته اند نام ببرید .	۱
۱۹	ابن سینا طبیعت را چگونه معرفی می کند و علت نامگذاری این عالم به طبیعت چیست ؟	۱/۵
	«««« **موفّق و مؤیّد باشید.** »»»» **جمع نمره :**	۲۰

www-kanoon-ir

به نام خدا

سوالات دسته دوم فلسفه۲ شبه نهایی

پاسخ نویس : پرگل رحیمی

۱	درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید . الف) حمل«حیوان ناطق» بر« انسان» نیازمند دلیل است . ب) رابطه مفاهیم « مربع چهار ضلع دارد»و« عدد هشت فرد است» با وجود، به ترتیب « واجب الوجود» و « ممتنع الوجود» است. ج) با آمدن علت ، وجود معلول حتمی و ضروری است و موجود می شود . د) موجودات عقلانی یعنی موجوداتی که تنها از عقل و استدلال مفهومی برای شناخت استفاده می کنند. ه) حکیمان قدیم ایران عقل را فقط به عنوان یک وجود برتر و متعالی قبول داشتند. و) « حیات عقلی » زمانی شکل می گیرد که مردم یک جامعه به عقل و تفکر توجه کنند.	۱/۵

الف)نادرست

ب)درست

ج)درست

د)نادرست

ه)نادرست

و)درست

۲	جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید . الف) اصل ---------- پایه برهان وجوب و امکان ابن سینا قرار گرفت . ب) رابطه وجود بخشی میان علت و معلول را ---------- می گویند . ج) در دوره اول حاکمیت کلیسا ---------- را عامل تضعیف ایمان و امری شیطانی می دانستند . د) از نظر فارابی و ابن سینا اولین مخلوق خدا ---------- است که موجودی کاملا روحانی و غیر عادی است . ه) شیخ اشراق مبدا جهان و خالق هستی را نور محض می داند و اورا ---------- می نامد .	۱/۲۵

الف)مغایرت وجود و ماهیت

ب)علیت

ج)عقل

د)عقل اول

ه)نورالانوار

www-kanoon-ir

۳	گزینه صحیح را انتخاب کنید . ۱.وقتی کودکی می پرسد " آن " چیست یعنی : الف) به وجود یا هستی آن شی پی برده است ب) به ماهیت یا چیستی آن شی پی برده است . ۲. از نظم در پدیده های جهان چه می فهمیم ؟ الف) وجوب علیّ و معلولی ب) سنخیت میان علت و معلول ۳.کدام فیلسوف وجود خدا را از طریق اخلاق و وظایف اخلاقی اثبات کرد ؟ الف) کانت ب) هیوم ۴. ویژگی اصلی حکمت مشاء چه بود و از چه کسی الگو گرفت ؟ الف) استدلال _ افلاطون ب) استدلال _ ارسطو ۵. مرحله ای از رشد عقل که مفاهیم و قضایای بدیهی را درک می کند . الف) عقل بالقوه ب) عقل بالملکه	۱/۲۵

۱)الف

۲)ب

۳)الف

۴)ب

۵)ب

٤	بر اساس تفکر فارابی به سوالات زیر پاسخ دهید . الف)تعریف مدینه فاضله : ب) هدف مدینه جاهله :	۱/۵

الف) بهترین مدینه ها، ازنظر وی، مدینه ای است که مردم آن به اموری مشغول هستند و به فضایلی آراسته اند که مجموعهٔ مدینه را به سوی سعادت می برد و چنین جامعه ای از نظر فارابی «مدینهٔ فاضله» است.

ب) فارابی مدینهٔ جاهله را در مقابل مدینهٔ فاضله، قرار میدهد و معتقد است که مهمترین تفاوت آن با مدینهٔ فاضله در هدف آن است. در مدینهٔ جاهله هدف مردم فقط سلامت جسم و فراوانی لذتهای دنیایی

است. آنها گمان میبرند که اگر به چنین لذتهایی دست یافتند، به سعادت رسیدهاند و اگر دست نیافتند، به بدبختی افتاده اند.

۵	از نظر ملاصدرا وجود دو گونه است، نام ببرید .	۰/۵

۵- ۱-وجود بی نیاز وغیروابسته
۲-وجودهای نیازمند و وابسته

٦	در دوره رنسانس اختلاف درباره کار آمدی عقل و فیلسوفان اروپا را به چند دسته تقسیم کرد ؟ نام ببرید	۰/۵
۷	مرحله ای از رشد عقل که در آن عقل شکوفا شده و به فعلیت رسیده است چه نام دارد ؟	۰/۵
۸	دو فیلسوف حکمت مشاء را نام ببرید .	۰/۵
۹	کدام کتاب ابن سینا فلسفه او را به شکل مختصر بیان می کند و به بیشتر زبان های دنیا ترجمه شده است ؟	۰/۵
۱۰	پایه گذار مکتب فلسفی اشراق په کسی بود ؟	۰/۵
۱۱	با ذکر یک مثال رابطه امکانی را توضیح دهید .	۱/۵

۶- در همان ابتدای دورهٔ رنسانس، اختلافی میان فلاسفه دربارهٔ محدودهٔ کارآمدی عقل آغاز شد و به تدریج رشد کرد. این اختلاف تا آنجا پیش رفت که فیلسوفان اروپا به دو دستهٔ «عقل گرا» و «تجربه گرا» تقسیم شدند.

۷- سومین مرحله، عقل بالفعل نام دارد. در این مرحله، عقل شکوفا شده و به فعلیت رسیده و با تمرین و تکرار، دانش هایی را کسب کرده است.

۸-فارابی و ابن سینا

۹- نجات

۱۰-شیخ شهاب الدین سهروردی

۱۱-این قبیل موجودات در ماهیت و ذات خود، ممکن الوجود هستند و با «وجود»، رابطهٔ امکانی دارند، همین رابطهٔ امکانی به ذات و ماهیت آنها اجازه می ِ دهد که اگر علت وجودِآنها فراهم شود، آنها نیز موجود شوند و در خارج تحقق یابند. حالت ممکن الوجود مانند ترازویی است که

www-kanoon-ir

دو کفهٔ آن در حالت تعادل قرار دارند و هیچ کفه ای بر دیگری ترجیحی ندارد. حال اگر ببینیم یکی از کفهها به سمت پایین کشیده شده و بر دیگری فزونی یافته، می ً گوییم حتما علّتی در کار بوده که یک کفه را پایین آورده است. زیرا عقلا محال است که خود به خود، یک کفه بر کفهٔ دیگر سنگینی کند و به سمت پایین حرکت نماید.

۱۲	انعکاس ذهنی یا تداعی چیست و چه کسی آن را مطرح کرد ؟	۱/۵
۱۳	اتفاق به معنای نداشتن هدف و غایت را توضیح دهید .	۱
۱٤	برهان درجات کمال ارسطو را نوضیح دهید .	۱
۱۵	استدلال فارابی برای اثبات وجود خدا را بیان کنید .	۱/۵
۱٦	کاربرد عقل نزد فیلسوفان یونان باستان چه بود ؟	۱
۱۷	عقل بالمستفاد را با ذکر مثال توضیح دهید .	۱/۵
۱۸	از نظر سهروردی جویندگان معرفت چند دسته اند نام ببرید .	۱
۱۹	ابن سینا طبیعت را چگونه معرفی می کند و علت نامگذاری این عالم به طبیعت چیست ؟	۱/۵
۲۰	«««« موفق و مؤید باشید. »»»» جمع نمره :	۲۰

۱۲-او میگوید حس فقط میتواند اجسام و رنگها و شکل ً ها و اموری از این قبیل را به ما نشان دهد؛ مثلا چشم میبیند که با آمدن خورشید به آسمان، زمین روشن میشود اما اینکه یک رابطهٔ ضروری میان طلوع خورشید و روشنی زمین باشد، چنین چیزی با حس قابل مشاهده نیست. او از همین مثال برای راه حل خود استفاده میکند و می گوید، براثر تکرار مشاهدهٔ طلوع خورشید و روشن شدن زمین، در ذهن ما چنین منعکس میشود که یک رابطهٔ ضروری میان طلوع خورشید و روشن شدن زمین وجود دارد. اواین انعکاس ذهنی را «تداعی» مینامدو میگوید تداعی علّیّت چیزی جز یک حالت روانی ناشی از توالی و پشت سرهم آمدن پدیده ها نیست. از این طریق است که ما پنداشته ایم یک رابطهٔ ضروری میان طلوع خورشید و روشن شدن زمین برقرار است.

۱۳-معنای سوم اتفاق، نبودن غایت و هدف خاص در حرکات و نظم جهان است؛ بدین معنا که این حرکات ونظام ها به سمت غایت و هدف معینی به پیش نمی روند. پذیرفتن این معنای اتفاق، معمولانفی «علت نخستین» و «آفریننده» را به دنبال دارد؛ زیرا غایتمند بودن جهان بدان معناست که مجموعهٔ حوادثی که در جهانرخ می ّ دهد، برای رسیدن به هدف و غایت معین و از پیش تعیین شده است. قبول این غایتمندی نیز فقط با قبول علت نخستین و علهالعلل، یعنی قبول آفریننده امکان پذیر است.

۱۴-ارسطو در یکی از نوشتههای خود چنین مینویسد: به طور کلی، هرجا که یک خوبتر و بهتر وجود دارد، خوبترین و بهترینی نیز هست. حال، در میان موجودات، برخی خوبتر و بهتر از برخی دیگرند. پس، حقیقتی هم که خوبترین و بهترین باشد وجود دارد که از همه برتر است و این، همان واقعیت الهی است این برهان ارسطو را «برهان درجات کمال» نامیده اند.

www.kanoon.ir

۱۵-الف) در جهان پیرامون ما اشیایی هستند که وجودشان از خودشان نیست و معلول چیزهای دیگرند.
ب) هرچیزی که وجودش از خودش نباشد، علّ ّ تی مقدم برخود دارد که به او وجود میدهد. یعنی، فقط درصورتی که علت موجود باشد، معلول هم موجود خواهد بود

ج) اگر معلولی که اکنون موجود است علتی داشته باشد که آن علت هم خودش معلول باشد، به ناچار، این معلول هم علت دیگری دارد. حال اگر این علت دوم هم معلول باشد، برای موجود شدن به علت سومی نیاز دارد. حال اگر سلسلهٔ علت ها بخواهد تا بی نهایت پیش برود، یعنی منتهی به علتی نشود که معلول دیگری نباشد، «تسلسل علل نامتناهی» پیش میآید و چنین چیزی هم محال است[1] .پس سلسلهٔ علتهای این جهان منتهی به علتی می شود که خودش نیازمند به علت نیست

۱۶-فیلسوفان یونان باستان به هر دو کاربرد عقل توجه داشته و دربارهٔ آنها سخن گفته اند. به طور مثال، هراکلیتوس که از فیلسوفان پیش از سقراط است، از حقیقتی به نام «لوگوس[1] «سخن میگوید که هم به معنای یک وجود و حقیقت متعالی است و هم به معنای نطق و سخن و کلمه؛ یعنی وی به هر دو کاربرد عقل توجه داشته است.

۱۷-چهارمین مرحله عقل بالمستفاد نام گرفته است، زیرا در این مرحله انسان به طوری بردانش هایی که کسب کرده مسلط است که از هر کدام که بخواهد می تواند استفاده نماید، مانند یک استاد ریاضی که هر مسئلهٔ ریاضی را جلوی او بگذارند، به راحتی حل میکند

۱۸-آنان که به تازگی شوق معرفت یافته اند و جویای آنانند؛ -2 آنان که در فلسفهٔ استدلالی به کمالی رسیده اند ولی از ذوق و عرفان بهره ای ندارند ۳- آنان که به طریقهٔ برهان و فلسفهٔ استدلالی توجهی ندارند و فقط تصفیهٔ نفس میکنند و به شهودهایی دست یافتهاند؛ -4سرانجام، آنان که هم در ص َور برهانی به کمال رسیدهاند و هم به اشراق و عرفان دست یافتهاند. اینان حکیم متألّهاند و بهترین دسته به حساب می آیند.

۱۹-از نظر ابنسینا، طبیعت مرتبهای از هستی است که دارای حرکت است و رو به مقصدی خاص دارد و این مقصد جزء ذات عالم طبیعت و از آن جدایی ناپذیر است. علت نامگذاری این عالم به «طبیعت» بدان جهت است که اجزای این عالم، هرکدام طبع و ذات خاصی دارند که منشأ حرکات و تغییرات اجزا و افراد عالم طبیعت می باشد. خود این عالم نیز به عنوان یک «کل»، طبع و ذاتی دارد که منشأ و مبدأ حرکات و تحولات آن است.